

ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ Ν. ΒΟΥΤΣΗ ΣΤΗΝ
ΠΡΩΤΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΕΚΘΕΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΜΟΝΙΜΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ
ΕΚΘΕΣΗΣ ΣΤΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΤΟΥ ΑΟΥΣΒΙΤΣ

Οσβιέτσιμ, Πολωνία, 2 Μαΐου 2019

Παναγιότατε, εξοχότατε Ραβίνε των Αθηνών κ. Γαβριήλ, υπουργοί της Πολωνικής Κυβέρνησης, πρέσβεις, αγαπητοί αντιπρόεδροι, κύριε και κυρία αντιπρόεδροι της Ελληνικής Βουλής, εκπρόσωποι του Μουσείου του Άουσβιτς που τόσα χρόνια βρεθήκατε αρωγοί στην προσπάθειά μας, αγαπητοί βουλευτές που είστε μαζί μας στην αντιπροσωπεία, εκπρόσωποι του Δημοτικού Συμβουλίου της Θεσσαλονίκης, και βέβαια εκπρόσωποι του Κεντρικού Εβραϊκού Συμβουλίου, σας μεταφέρω τον χαιρετισμό του Προέδρου της Δημοκρατίας κ. Προκόπη Παυλόπουλου και του Πρωθυπουργού Αλέξη Τσίπρα για τη σημερινή ιστορική μέρα της παρουσίασης της προσωρινής έκθεσης που έγινε εξόδοις της Βουλής σ' αυτόν το μαρτυρικό τόπο.

Κυρίες και κύριοι, εδώ μαρτύρησαν Έλληνες, στη συντριπτική πλειοψηφία Εβραίοι συμπολίτες μας, αλλά και άλλοι αγωνιστές, αντιστασιακοί, διαφορετικοί από τα «πιστεύω» των SS. Μαρτύρησαν εκατοντάδες χιλιάδες άνθρωποι. Για εμάς ήταν αυτονόητη αυτή η προσπάθεια που κάναμε από κοινού. Βεβαίως έχουμε φτάσει σε μια εποχή όπου υπάρχει η μάχη του αυτονόητου και του αδιανόητου απέναντι στο τι τελικά γίνεται και στο τι δεν γίνεται. Και ως χώρα καθυστερήσαμε πάρα πολύ. Δεκαετίες θα έπρεπε να είναι γραμμένο στην είσοδο του Άουσβιτς, όπου είναι 48 αν δεν κάνω λάθος χώρες, και το ελληνικό μουσείο, το ελληνικό μέρος εδώ, και να τιμώνται από τους επισκέπτες οι δεκάδες χιλιάδες Έλληνες συμπατριώτες μας Εβραίοι, οι οποίοι μαρτύρησαν σ' αυτόν τον τόπο. Εβδομήντα χρόνια είναι πάρα πολλά.

Ήταν αυτονόητη για μας η δημιουργία αυτής της Έκθεσης με τη συνεργασία του Ελληνικού Εβραϊκού Μουσείου, μια προσπάθεια που ξεκίνησε από το Υπουργείο Εξωτερικών της Ελλάδας. Και η προσπάθεια αυτή καταβλήθηκε μέσα σε συνθήκες κρίσης, πολύ δύσκολων οικονομικών συνθηκών για τη χώρα μας, όπου -κακώς ίσως- αλλά εθεωρείτο δεύτερης προτεραιότητας μια τέτοια επένδυση, παρότι επαναλαμβάνω δεν είχε γίνει τις προηγούμενες δεκαετίες, όταν δεν είχε κρίση η ελληνική οικονομία.

Σε κάθε περίπτωση προχωράμε, κοιτάζουμε μπροστά, όπως μπροστά βλέπουν και όσοι στη Θεσσαλονίκη τα τελευταία χρόνια, πάλι με πολύ μεγάλη καθυστέρηση, έθεσαν ως προτεραιότητα της δημόσιας ζωής την αποκατάσταση της ιστορικής μνήμης, τον παλιό σταθμό των τρένων, από τον οποίο ξεκινούσαν τα «τρένα του θανάτου» για τα ναζιστικά στρατόπεδα συγκέντρωσης, που μετέφεραν εκεί τις περίπου 45 χιλιάδες Εβραίους συμπολίτες μας, όπως επίσης και το μνημείο του Ολοκαυτώματος που θα γίνει στη Θεσσαλονίκη. Ανοίγουμε τους ορίζοντές μας, ανασυστήνεται η μνήμη και αυτό είναι ένα εξαιρετικά πολύτιμο στοιχείο για τη χώρα μας. Κάνουμε αυτά τα βήματα, όπως κάναμε και την αναθηματική στήλη στη Βουλή για τους 8 συναδέλφους μας βουλευτές, θύματα στο Άουσβιτς, αγωνιστές της

Αντίστασης, από το οποίο έχουν περάσει 140 χιλιάδες Έλληνες πολίτες, και ιδιαίτερα νέοι και παιδιά, που αποδίδουν φόρο τιμής.

Η Βουλή των Ελλήνων με απόφασή της κάλεσε την ελληνική κυβέρνηση, τις ελληνικές κυβερνήσεις, να υπάρξει η διεκδίκηση, σε επίπεδο διακρατικό, διακοινοβουλευτικό και νομικό, εφ' όσον χρειαστεί, των γερμανικών αποζημιώσεων και επανορθώσεων, των γερμανικών οφειλών. Δεν είναι άσχετη η στιγμή που γίνεται αυτή η επιλογή, στη βάση ενός εξαιρετικά τεκμηριωμένου πορίσματος το οποίο παρουσίασε η ειδική επιτροπή της Βουλής, δεν είναι άσχετο με την πρωτοβουλία για αυτή την Έκθεση και με όλες τις άλλες πρωτοβουλίες. Το λέω ευθέως: Δεν είναι μόνο απότιση φόρου τιμής. Δεν είναι μόνο το ηθικό, ιστορικό χρέος, το οποίο θα πρέπει εκ μέρους όλων των επιζώντων, εκ μέρους όλων των Ελλήνων, να αποδώσουμε προς τους συμπολίτες μας, τα θύματα. Είναι ευθύτατα μια αναγκαιότητα για το σήμερα και το αύριο του κόσμου μας, της χώρας μας, της Ευρώπης, των παιδιών μας.

Συνηθίζουμε να λέμε πως χρειάζεται να υπάρχει ο αγώνας της μνήμης απέναντι στη λήθη. Και πράγματι, εδώ υπήρξαν πολλές σιωπές. Παρατεταμένες σιωπές. Δεκαετιών σιωπές. Σε κλίμακα Ευρώπης, αλλά και στη χώρα μας. Δεν είναι όμως μόνο αυτό. Είναι κι ο αγώνας της ανοχής και της συνύπαρξης, διότι μόνο έτσι μπορούν να λειτουργούν οι κοινωνίες, απέναντι στη δυσανεξία και στην εγκληματική ενέργεια, στην απαξίωση του ανθρώπου, στην απαξίωση της οντότητάς του ως ανθρώπου. Είναι ακόμα η σύγκρουση που υπάρχει μέσα στην κοινωνία, μέσα στο χρόνο, ανάμεσα στη λογική και στην παράνοια. Όπως κι ανάμεσα στη βασική αξία του ανθρωπισμού, που είναι μια από τις κεντρικές αξίες και του ευρωπαϊκού οικοδομήματος πλέον, και της εγκληματικής, απάνθρωπης λειτουργίας του φασισμού. Είναι όλα αυτά μαζί. Ήτανε τότε και είναι και τώρα, καθώς παρήλθαν πολλά χρόνια και παρ' όλα αυτά βλέπουμε μερικά φαινόμενα που πρέπει εν τη γενέσει τους να τα αντιμετωπίσουμε, να τα αποκρούσουμε, ώστε να ηττηθούν σε ιστορική κλίμακα.

Νωρίτερα είχαμε τη μεγάλη τιμή να συμμετέχουμε στην «πορεία των ζώντων» και την επιπλέον τιμή να παραστούμε σε μια εκδήλωση η οποία αναφερόταν στους Έλληνες Εβραίους συμπολίτες μας και στη Θεσσαλονίκη και στη Ζάκυνθο, με έξοχες ομιλίες που έγιναν ενώπιον χιλιάδων προσκυνητών. Ακούσαμε πάρα πολλά και συμφωνούμε και για τον αντισημιτισμό, έχουμε υπογράψει τα σχετικά κείμενα, και γνωρίζουμε πολύ καλά ότι στην εποχή μας αναφύονται τέτοια σπέρματα ξανά και ξανά. Ο αγώνας ενάντια στον αντισημιτισμό πρέπει να είναι και αγώνας ενάντια στη μισαλλόδοξη ρητορική, ενάντια στην παραγωγή του μίσους προς οποιονδήποτε συνάνθρωπο, γείτονα, φίλο, συμπολίτη μας, ενάντια στο φασισμό που θα πρέπει να τον λέμε με το όνομά του, ενάντια στο ρατσισμό, ενάντια στις ιδεολογίες που χτυπάνε οτιδήποτε το διαφορετικό από πλευράς επιλογών και ταυτότητας κάθε ανθρώπου και οποιονδήποτε πιο αδύναμο από εμάς. Και τα έχουμε δει όλα αυτά, καθώς οι μεταναστευτικές-προσφυγικές ροές είναι από τα μεγάλα ζητήματα της Ευρώπης και όχι μόνο. Είναι ταυτόχρονα αγώνας ενάντια στο θρησκευτικό φονταμενταλισμό που παράγει αυτή την έλικα των τρομοκρατικών ενεργειών μετά και την τυπική ήττα του ISIS. Είναι προφανές πως είναι ένα πολύ ευρύτερο φαινόμενο, που παράγει

εγκληματικές ενέργειες πολύ μαζικές, απέναντι σε αθώους ανθρώπους, είτε στις συναγωγές είτε σε άλλα κέντρα, με βάση την εμμονή και το θρησκευτικό φανατισμό. Είναι όλα αυτά στην εποχή μας και είμαστε υποχρεωμένοι απέναντι σε αυτά να στρατευτούμε.

Υπάρχουν αρνητές του Ολοκαυτώματος και είναι μια παρούσα πληγή. Θα πρέπει όμως πλέον να αντιληφθούμε, και το είδαμε να εξελίσσεται τα τελευταία χρόνια, ότι αυτή είναι η μία πλευρά στις εκφάνσεις μιας συνολικής αντεπίθεσης για την αναθεώρηση της Ιστορίας. Για την αναθεώρηση όλων των πλευρών, των αιτιών, των πρωταγωνιστών και τελικά των συνεπειών του Β΄ παγκόσμιου πολέμου, που ήταν μια τομή στη σύγχρονη Ιστορία, κι επίσης μέσα από αυτή την προσέγγιση παίρνει πια και πολιτικό χαρακτήρα σε όλο και περισσότερες χώρες, γίνεται μια προσπάθεια επανανομιμοποίησης της φασιστικής ιδεολογίας. Και μέσα από την αναθεώρηση της Ιστορίας και μέσα από την άρνηση του Ολοκαυτώματος και μέσα από την προσέγγιση σε μεταφυσικές συνωμοσιολογίες θεωρίες. Όλα αυτά είναι παρόντα. Και πάνω σ' αυτά θα πρέπει να μορφωθούμε. Να μορφωθεί η νέα γενιά, τα παιδιά μας, να μορφωθούν όχι μόνο με τις εγκύκλιες σπουδές μέσα στα σχολεία, αλλά και με την προσέγγισή τους μέσα από την πραγματική Ιστορία, μέσα από αυτή την Έκθεση, μέσα από την προσέγγιση όλων των αληθινών πηγών της Ιστορίας. Επιτρέψτε μου όμως να σας πω ότι ένα από τα φρικτά διδάγματα του Ολοκαυτώματος είναι ότι δεν αρκεί η μόρφωση, διότι δεν ήταν αμόρφωτη η γερμανική ελίτ της εποχής. Μαζί με τη μουσική, τα βιβλία και τους πίνακες, τα εικαστικά και άλλα ενδιαφέροντα, γίνονταν ταυτόχρονα αυτά τα εγκλήματα. Άρα να μην επαφιόμαστε μόνο στην πραγματικά ουσιώδη σημασία που έχει η μόρφωση για την αντιμετώπιση αυτών των φαινομένων.

Κυρίες και κύριοι, τελειώνοντας είναι σαφές για όλους μας ότι το Ολοκαύτωμα υπήρξε μια ρωγμή στην Ιστορία. Τίποτα πριν απ' αυτό δεν είναι ίδιο μετά από αυτό. Αυτό όμως δεν σημαίνει ότι η ανθρωπότητα έχει πάρει τα διδάγματα για να μην υπάρξει επανάληψη αυτών ή και άλλων τραγικών φαινομένων. Γι' αυτό θεωρώ πως ένα μικρό λιθαράκι έβαλε και η Βουλή των Ελλήνων, έτσι ώστε για τις νέες γενιές να δυναμώσει ο αγώνας για ποτέ πια φασισμό, αλλά για ειρήνη, συνύπαρξη, ανθρωπισμό, για να μπορέσει ο κόσμος να λειτουργήσει μ' έναν τρόπο που θα δικαιώσει και τη θυσία των εκατομμυρίων αθώων ανθρώπων.

Σας ευχαριστώ πολύ.